

บทที่ 1

บทนำ

ลำไยเป็นไม้ผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอันดับหนึ่งของภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ผลผลิตของลำไยสามารถส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศทั้งผลสด อบแห้ง แห้งแข็ง และลำไยกระป๋อง ทำรายได้ให้กับประเทศปีละหลายพันล้านบาท และมีแนวโน้มว่าจะมีการส่งออกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งลำไยอบแห้ง (พาวิน, 2543) ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนการปลูกและผลิตลำไย โดยกำหนดให้ลำไยเป็นผลไม้ยอดเยี่ยม (product champion) 1 ใน 4 ชนิดที่จะต้องผลักดันให้เกษตรกรได้ขยายการผลิตอย่างจริงจัง และนำไปสู่การแข่งขันเชิงอุตสาหกรรม ได้อย่างดีเยี่ยม (พงษ์ศักดิ์และคณะ, 2542)

เนื่องจากลำไยเป็นไม้ผลที่ออกดอกติดผลไม่สม่ำเสมอทุกปีจึงทำให้ผลผลิตลำไยที่ออกสู่ตลาดมีมากน้อยสลับปีกัน (นิพนธ์และเฉลิม, 2542) ซึ่งโดยธรรมชาติลำไยจะให้ผลผลิตไม่สม่ำเสมอทุกปี (alternate bearing) ในปัจจุบันพบว่าสารประกอบคลอเรต (chlorate compounds) เช่น โซเดียมคลอเรต (sodium chlorate; NaClO_3) และโพแทสเซียมคลอเรต (potassium chlorate; KClO_3) สามารถกระตุ้นให้ลำไยออกดอกได้ทั้งในและนอกฤดูการผลิตตามธรรมชาติ ดังนั้นในอนาคตอันใกล้เกษตรกรจะสามารถผลิตลำไยได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากสารโพแทสเซียมคลอเรตสามารถกระตุ้นให้ลำไยออกดอกได้ (ชนะชัย, 2542) แต่ยังมีรายงานการวิจัยน้อยมากเกี่ยวกับกลไกการทำงานที่มีต่อสรีรวิทยาของลำไย ดังนั้นการทดลองครั้งนี้จึงได้ทำการศึกษาผลของโพแทสเซียมคลอเรตที่มีต่อการออกดอกของลำไยพันธุ์ดอ โดยวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงปริมาณสารคลอไรด์ จิบเบอเรลลิน สารคลอไรด์ไซโตไคนิน ไนโตรเจน และคาร์โบไฮเดรตที่ไม่ใช่โครงสร้างในช่วงก่อนการออกดอกของลำไยพันธุ์ดอ เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยค้นคว้าและพัฒนาการออกดอกของลำไย อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต